

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. I. nadst. — Vsi čepisi naj se pošiljajo tiskarstvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Trdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cena: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652

Nemci zavzeli jugozapadne utrdbe Kovna in uplenili 240 topov. - 20 km pred Brestom-Litovskim.

Močni napadi Italijanov med Krnom in Tolminom krvavo odbiti. - Hudi artiljerijski boji na doberdobski planoti. - Ena velika utrdba in dve medutrdbi Novo-Georgijewska zavzeti.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. avgusta 1915, opoldne.

Na krepkem zasledovanju neprestano umikajočega se sovražnika, so prispele c. in kr. čete pod poveljstvom iml. Arza do Dobrynke, 20 km jugozapadno od Bresta-Litovskega.

Ruski zadnji oddetek, ki se je ustavil pri Piščacu, so vrgli ogrski konvodi nana.

Pod poveljstvom nadvojvode Jožefa Ferdinand se nahajajo čete prodirajo proti Janovu ob Bugu.

General Kövös je v ozemlju Konstantynova vrgel sovražnika čez Bug. Severno dolnjega Buga se bori avstrijska konjenica v sosednji nemški konjenice.

Na naših frontah do Vladimirja Wolynskega in v vzhodni Galiciji vlada mir.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Armado povelje nadvojvode Friderika povodom cesarjevega rojstnega dne.

DUNAJ, 17. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Armadni višji poveljnik, feldmaršal nadvojvoda Friderik, je odredil, da se mora rojstni dan Nj. Velikanstva cesarja slovesno praznovati pri vseh poveljstvih, četah in zavodih armade in pri vseh enotah mornarice in sicer na način, ki odgovarja trenutnemu položaju in pomenu dneva.

Dne 18. avgusta bo prečitano moštvo sledeče armadno povelje:

„Vojaki! Že nad eno leto se nahaja avstrijska obrambna sila na kopnem in na morju v največji borbi proti četni vrsti sovražnikov. Na neštevilnih bojiščih sta se armada in brodoge borila v neomajnem junaštvu in pridobila avstrijskim zastavam novo, neveljavno slavo!

V trdem boju izkušeni in zinagoviti in trdno prepričani v končno zmago naše pravične svete stvari, praznujemo danes že drugič rojstni dan Njegovega Velikanstva, našega najmilostivejšega cesarja in kralja na bojišču. Tega najvišjega praznika seveda ne moremo praznovati tako vojaško kakor v mirovnem času. Z orožjem v roki stoji večina vas sovražniku nasproti.

Toda, kjerkoli naj nas pač najde ta praznik, v vročini boju na krvavem bojišču, na pohodu ali v taborišču, na kopnem ali na morju — spominjamo se povsod s spoštovanjem vzvišene osebe našega najmilostivejšega vojskovodje.

Kakor povsod v vsej lepi naši domovini, tako se dvigajo tudi v vaših vrstah tik pred sovražnikom danes vroče molitve k Bogu, ki blagoslavlja naša orožja, za blagor našega ljubljene cesarja in kralja.

Naše prisrčne želje po blagoslovu spojinimo z novo obljubo: naj pride, kar hoče, treba je moško in zvesto vztrajati v boju, dokler ne izvojimo z božjo pomočjo končno zmago in spletemo svež venec okoli glave našega ljubljene cesarja in kralja, ki naj ga varuje in ohrani Vsemogočni na korist domovine in dobrobit armade.

Podpis: Feldmaršal nadvojvoda Friderik.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. avgusta, 1915, opoldne.

Sovražna težka artiljerija je včeraj nadaljevala z obstreljevanjem naših tirolskih utrdb. Stalejši sovražni infanterijski oddelki, ki so prodrli v Valsugani do Carcana (severovzhodno Borgo), so bili potisnjeni nazaj preko potoka Maso.

Na primorski fronti so nadaljevali Italijani z navalni na naše postojanke med Krnom in Tolminom z močnejšimi silami, a so bili povsod krvavo odbiti.

Doberdobska planota je bila včeraj popoldne zopet pod precej srditimi topovskimi ognjem.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Na bojiščih ob Soči.

Znani italijanski vojni poročevalci Luigi Barzini objavljajo sledečo zanimivo sliko o težkih borbah ob Soči, posebno o naši težki artiljeriji.

„Avstrijske predpriprave v bojnem ozemlju bazirajo predvsem na izkušnjah sedanje velike vojne. Avstrijske obrambne črte so opremljene z vsemi rafiniranimi pomožnimi sredstvi moderne vojne. Vsled tega dejstva je potrebna torej ve-

lika potrpežljivost. Sovražnik je izpremenil najvažnejše postojanke v prave trdnjave. Ker vspetosti zemlje niso zadostovale za strateške potrebe, je sovražnik pomnožil umetne ovire v brezkončnost. Jeklo in cement, bodičaste žice in druge žične ovire, ki se vzpenjajo po pobočjih, so najodličnejši pripomočki te vojne tehnike. Ceste za bojno fronto nikakor niso upoštevane. Komaj vidno življenje je opažati za fronto do mirnih taborišč rezerv. Avstrijski topovi sipljejo strašen ognev na ceste; oni skušajo razkriti žile, ki dovažajo srce fronte živež. In s težko sapo zasledujemo aventuro spremstvenega moštva, ki se premika po cestah. Vsakokrat je slišati med strašnim grmenjem topov rjovenje, globokeje in močnejše kakor vsi drugi glasovi. To so slavne avstrijske 30.5 cm havbice. In prebivalstvo, ki se umika iz bombardirane ozemlja, prinaša vedno nova poročila o tem novem bojnem orožju. Glavni cilji teh velikanov je bil Krmin. Pri prvi veliki detonaciji, ki je stresla vsa poslopja, se je razširila vest, da je eksplodiralo kako municijsko skladišče. Čete vojakov in civilistov so drvele naokrog. »Kaj se je zgodilo? Kje?«, so klicali povsod. Ogronni oblaki dima so se valili s polja. Ko se je oblak razblinil, je bilo opaziti v zemlji 10—12 m globoko in 15 m široko luknjo. V tem trenutku je nastalo glasno, zategnjeno rjovenje v ozračju. To so bili prvi težki strelj...

Veliko bojno ozemlje je spoznati le v obrisih. Posameznosti sploh ni mogoče opaziti. Grmene in dim — to je vse, kar je slišati in videti. Linij modernega boja v teh dolgih oddelkih sploh ni mogoče spoznati. Toda z vseh postojank prihajajo k nam poročila, kratka, lakonična. Kralji, ki se imenujejo v teh poročilih, so zagnjeni v blede meglo. Njihova imena nam zvane prijazno ali pa sovražno, vsceno, ali divje ali grzeče, vse po poročilih, ki jih dobivamo o njih. In tako postane priroda v dolgem krogu bojnega pasu sama živa. Vse ozemlje je prenapolnjeno z demonskim, dihačkim življenjem. Profil Podgore se nam zdi grozen in uporen in mrčni, visoki Sabotin je za stražo, kakor kak vohun. Zadaj pa se dviga Sveta gora. V današnji vojni so postali vojaki nevidni. Oni so majhni v velikanskem obsegu polja svojega delovanja. Toda v doždevni zapuščenosti bojišča so si postali kralji z različnimi vtisi pokrajinske slike takorekoč sami pravi bojni nasprotniki. To so pošastni bojevnik, polni divjosti, strasti in sile. Od gore do gore odmeva ta gigantski dvoboj v valečih se glasovih grmenja.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. avgusta 1915:

(Armada skupina generalfeldmaršala Hindenburga). Nadaljni boji v ozemlju Kupiskov so bili uspešni; ujeli smo 625 mošt, med njimi 3 oficirje. In uplenili 3 strojne puške.

Čete generalobersta Eichhorna so pod vodstvom generala Litzmanna zavzele z naskokom med Njemenom in Jesjo se nahajajoče utrdbe na jugozapadni fronti Kovna. Nad 4500 Rusov je bilo ujetih in uplenjenih 240 topov in mnogo drugega materijala.

Armadi generalov Scholza in Gallwitz ste med nadaljnimi boji vrgli nasprotnika dalje proti vzhodni smeri; 1800 Rusov je bilo ujetih (med njimi 11 oficirjev) in uplenjenih 10 strojnih pušk in en top.

Na severovzhodni fronti Novo-Georgijewska smo zavzeli z naskokom eno veliko utrdbo in dve medutrdbi.

Na ostalih frontah se je skoro povsod posrečilo, potisniti sovražnika dalje nazaj. Ujetih je bilo 2400 mošt in uplenjenih 19 topov in drugega materijala.

Armada skupina generalfeldmaršala princa Leopolda bavarskega in skupina generalfeldmaršala Mackensena nadaljuje z zmagovitim prodiranjem.

V uradnem poročilu z dne 16. avgusta zatrjuje rusko armadno vodstvo, da so ruski sprednji oddelki dne 13. avgusta pri Dunajovu ob Zloti Lipi zavzeli dve vrsti nemških streliških jarkov in pobili branitelje. Našim na tem mestu bojujočim se četa tam je znana le akcija neke ruske patrulje v noči od 12. na 13. avgusta, ki se je popolnoma izjalovila in pri kateri je puštili nasprotnik pred našo postojanko 4 mrtve in 2 ranjena, dočim mi nismo imeli nobene izgube.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. avgusta 1915:

Zapadno bojišče.

Pred Ostende je pregnala naša obrežna artiljerija dva sovražna rušilca.

V vzhodnih Argonih, pri La Fille Morthe, je bil zavzet en francoski jarek.

Pri Bapaume smo ujeli eno angleško letalo. Oba letalska oficirja sta bila ujeta.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleške izgube.

LONDON, 15. (Kor.) Zadnji seznam o izgubah izkazuje 58 oficirjev in 580 mošt.

Iz Albanije.

Boji v Malisiji.

LUGANO, 15. (Kor.) »Giornale d'Italia« poroča iz Skadra z dne 12. t. m., da so prispeli tjakaj prvi ranjenci iz bojev med Crnogorci in Malisori. V gorovju se bojujejo Albanci trdovratno in uspešno. Poveljnik Skadra je ukrenil potrebne korake, da odbije eventualne albanske napade na Skader in je dal napraviti številne strelske jake na višinah, ki obdajajo Skader. Crnogorski vojaki so jako ozlovoljeni, ker so se hoteli v Skadru odpočiti in in niso mislili na nove boje.

LUGANO, 15. (Kor.) »Giornale d'Italia« poroča dalje iz Skadra: Srbi so imeli pri nadaljevanju prodiranja v severno Albanijo več neugodnih bojev v ozemlju Miriditov. Sedaj zasledujejo Miriditi premagane Srbe iz Lješja. Lješni niti v srbskih, niti v crnogorskih rokah. Plemeni Scita in Siosci iz vasi Slak in Mazerek, ki ste se uprli proti Crnogorcem, ste postavili 100 Crnogorcev izven boja in ujeli en bataljon. S Cetinja so bili odposlani parlamentarji k upornikom.

Demisija kabineta Gunaris. - Grška zbornica.

PARIZ, 17. (Kor.) »Agence Havas« poroča iz Aten: Zbornica je bila odprta za običajnim ceremonijem. Nato se je vršila volitev predsednika. Glasovanja se je udeležilo 306 poslancev. Poslanec Zaritizianof (pristaš Venizelosa) je dobil 192 glasov, pristaš vlade 93 in pristaš Demetropulova 7 glasov. 22 glasovnic je bilo praznih. Za predsednika je bil izvoljen Zaritizianof z večino glasov. Zbornica je sprejela rezultat volitve z živahnim odobravanjem.

FRANKFURT OB MENU, 17. — (Kor.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Aten: Kabinet Gunaris je podal demisijo.

Predvečer cesarjevega rojstnega dne na Dunaju.

DUNAJ, 17. (Kor.) Na Dunaju se je vršil danes zvečer vojaški mirozov, pri katerem je sodelovalo osem vojaških godb, ki jim je sledila mnogotisočglava navdušena množica. Spreved je šel po ulicah, kjer so goste mase ljudstva tvorile špalir. Vseposvobod se je navdušeno vzklikalo na vladarja. Pred nemškim in turškim poslaništvom kakor tudi pred vojaškim poveljništvom in dunajskim rotovžem so priredili manifestanti navdušene ovacije. Mesto je bogato okrašeno z zastavami, hiše so bile dekorirane in razsvetljene.

Tudi po deželi se je predvečer cesarjevega rojstnega dne povsod slovesno obhajal.

Feldmaršal nadvojvoda Friderik na Dunaju.

DUNAJ, 17. (Kor.) Armadni višji poveljnik, feldmaršal nadvojvoda Friderik, je prispel danes zjutraj semkaj s severnega bojišča, da osebno čestita vladarju v imenu armade k Njegovemu rojstnemu dnevu. Nadvojvoda se vrne še danes zvečer na bojišče.

Minister Morawski — tajni svetnik.

DUNAJ, 17. (Kor.) Cesar je podelil ministru vitezu dr. Morawskemu dostojanstvo tajnega svetnika.

Našega vladarja 86. rojstni dan.

Naš svolasi vladar prestopa z današnjim dnem prag iz 85. v 86. leto svojega življenja. Bog mu je torej milostno naklonil visoko starost in dolgo življenje. A ne le dolgo, ampak tudi bogato na veselih in žalostnih dogodkih.

Mnogo grenkobe in trpkosti je Previdnost prisodila cesarju Franu Josipu. Mnogo s pogubo grozečih viharjev je

hrumelo preko poti njegovega dolgega življenja. Udarci so zadevali človeka — soproga, očeta, glavarja velike, z otroško ljubeznijo vdanemu mu rodbine — in zadevali so vladarja, ki mu je poverjena usoda države in nje narodov. In ker je bil Fran Josip vsikdar najjasnejši vzor zveste in vestnega izpolnjevanja vsake svoje dolžnosti, si moremo misliti, kolika je bila duševna bol njegova, kadar so zadevali težki udarci ali nje, ki so mu blizu po rojstvu, ali nje, ki jim je posvečal svoje življenje po svojem visokem zvanju vladarja! Neizmerna je bila svota njegovega dela, njegovih skrbí in njegove žalosti že do današnjih dni, ko so prihrumeli nadeni, nad državo in njene narode današnji dogodki — viharji sedanji svetovne vojne! Ljubečemu svoje narode, mu je bila vsikdar najvišja skrb, da bi jim ohranil in zagotovil, česar najbolj potrebujejo za svojo srečo, za svoj napredek, za svojo duševno in materialno blaginjo — blagoslove miru. Prišlo je drugače — ne po njegovi krivdi in gotovo v njegovo največjo srčno žalost! Gotovo mu je kravale srce, ko je moral svoje zveste narode pozvati iz domov, od domačih ognjišč, iz srede blagoslovljenega rodbinskega življenja, da njih sinovi v obrambo skupne jim domovine zastavijo svoje prsi, svojo zdravo roko, svojo vdanost in zvestobo, svojo kri in svoje življenje.

Težek, strašen je bil ta udarec za Frana Josipa. A najhujša bol je morala trpeti njegova duša, ko se je v takih hudih časih mnogim drugim sovražnikom pridružil še zadnji, najnovejši, ki mu je ravno on, Fran Josip, naš prevzvišeni današnji jubilar, vsikdar izkazoval svojo posebno in resnično blagolagnost, da moremo smelo reči, da ima ta naš sovražnik ravno Franu Josipu v prvi vrsti zahvaliti svojo povzdiglo, ki jo je užival ta sosed do sedaj v velikem mednarodnem in meddržavnem svetu.

Taka nevhvaležnost, kakršni bi morda zastoj iskali primere v svetovni zgodovini, boli in mora žgati v dušo.

No, Fran Josip je z veličino svoje duše dostojanstveno in zinagovito prenašal vse udarce. Največji dobrotnik državi in nje narodom je bil s tem, da ni nikdar omahoval v svoji veri — neporušljivost države in da je s sijajnim zgledom in tolažljivimi dejanji znal pridrigati tudi nje, ki so morda že omahovali in obupavali.

Težki so bili udarci in Fran Josip je moral preboleti mnogo hudo bol. Ali tudi plačilo mu je tako veliko, tako dragoceno, da more danes, ko stopa v 86. leto svojega življenja, z blaženostjo in srečo slaviti svoj šestinsdeseti rojstni dan: narodi mu s čini največje požrtvovalnosti, ki se le more zahtevati od državljana, izkazujejo svojo ljubezen, vdanost in zvestobo! Svit najtesneje vezi med narodi in vladarjem obseva današnji jubilar Frana Josipa. Ta nerazdružljiva skupnost v čustvovanju nahaja danes še poseben izraz skupne želje vladarja in narodov: da bi se nam skoro povrnil časten mir s svojimi blagoslov! Kakor mu narodi z vso dušo stoji ob strani v dnevih težkih bojev, tako se mu pridružujejo v prošnji do Vsevišnjega, da bi skoraj posijalo blago solnce sreče in zadovoljstva na pragove države in nje narodov, da bodo mogli ti poslednji medsebojno živeti v smislu naloga, ki ga je bil dal Fran Josip svojedobno tedanji vladi: Naredite mi mir med mojimi narodi!

Bog ščiti. Bog blagoslovi Frana Josipa!

Brez naslova.

Znani nemški vojni poročevalec Hans Bartsch piše v »N. W. Tagblatt«:

V Nemčiji postopajo sedaj z vojnimi ujetniki z odlično modrostjo. Z vzgaianjem naših sovražnikov v razumevaloce prijatelje ne poizkušajo pri Francozih ali Angležih. Pri teh se vrši le človečanska dolžnost in nič več. Kajti — zapomnimo si to enkrat! — nikoli ne bo Roman izkazoval Nemcu čast! Nikdar ga ne bo razumel ali ljubil. Kajti v svoji smešni domišljavosti na stoletih, ko so njegovi predniki (ne pa njegovi uzi) nadkriljevali mlajše narode, in v mnenju da je kultura na slavi bogata črta, ki vodi vedno le navzgor — si bo Roman vedno domišljal, da je on višek vseh ljudi! In naj je tudi doma pri njem vse zakopano v umazanost, naj podkupljivost pri njih kriči do neba — on je in ostane »višje življensko stanje«. Toda Rus in mohamedan imata — kar se jima bo — bogato izpla-

čevalo — čut časti. Imata sposobnost za učenje. In njiju milijoni se tu pri nas — ako se Rusija in Anglija kmalu ne izpametujeta — izobrazijo, pridejo do izpoznavanja, da poneso luči v svojo deželo — ali pa gorečo bakljo, ako bi hoteli tam dušiti njihovo luč. Seveda treba za tako nalogo ... moč, kajti sama dolžnost ne bi mogla tega, ako bi ne bilo — in tu se mi široko odpira srce — nemških rezervnih častnikov.

Ti možje — tako pri nas v Nemčiji, kakor v Avstriji — se mi zde Avstrije in Nemčije bodočnost. Blagoslovljena bogi-ta njihovo ime in njihova čast! Ti so svoji deželi že danes enostavno — vse. Niso šli pod orožje kot višji, ampak kot kame-radi, ki so s pripripostim možem trpeli in čutili. Tu so se naučili, česar se Nemec — tako se govori — tako težko uči: ukazovanja in ne komandiranja. Nadvladovanja in ne izsiljevanja. K izpoznavanju vrednosti svojega poklica se je pridružila samozavest vojaka, hrbenica vojaka. Postali so možje na vsako stran, ki so se naučili izvajati svoj magični vpliv na mase. In cela vojska krasno-postavnih in cesarju zvestih mož se bo vračala po vojni k svojim poklicem in ustvarijo — to pravim zopet — povsem novo Nemčijo in Avstrijo. To so novo plemstvo novega časa in bodo imeli najlepše oznake plemenitosti: zvestobo. In pri vsem ponosu najgloblja udanost do gospoda in cesarja, pripoznanega iz svobodnega srca....

Ako ne bi bila naloga vzgaianja sovražnika za Nemčijo tako dalekogledna in tako obila na možnostih bogate bodočnosti, bi tudi jaz imel izbruh zete mnogokatega prenapeteža, ki čita te vrstice Ali brez vsakega ozira na to, da bi mogla kaka sveta aljanca, kakor je obstajala nekdanj, zajamčiti svetovni mir, treba vsaj na enem mestu zemlje — in ravno tam, kjer je možnost za to — modro nastopiti proti čudnemu sovraštvu, ki si ga je Nemčija prigospodarila. Vzhod prinaša našo bodočnost. Z zapadom naj se bavi vrag. To je le veliko gnolišče, polno starih odpadkov, ki so bili nekdanj okusni, a sedaj — smrde!

Domache vesti.

Na predvečer cesarjevega rojstnega dne. Snoči, na predvečer cesarjevega rojstnega dne, je Trst pokazal vso svojo zvestobo in ljubezen do Najvišjega gospoda, cesarja Frana Josipa I. Prebivalstvo tržaškega mesta je poletelo na ulice, da da izraza čustvu ljubezni in oboževanja, ki jih goji napram vladarju. Že rano zjutraj so se začela dičiti okna malone vseh hiš v mestu z zastavami. Popoldne so bile že vse hiše v zastavah. Na mnogih krajih so vihrale tudi naše, slovenske trobojnice, okrašene s črnožoltni trakom, ali pa poleg črnožolte zastave. — Zlati Narodni dom je bil dekoriran jako okusno. — Okoli šestih zvečer se je pred veliko vojašnico zbrala velika množica ljudi in kinalu po šestih je prikorakala iz vojašnice najprej vojaška godba, kateri je sledila godba dečkov iz mestne ubožnice, nato pa fanfara Salezijancev. Godbam so sledili otroci vseh občinskih zabavišč (rikreatorijev), in zabavišče Salezijancev ter Sv. Jožefa iz Nazareta. V resnici se lahko trdi, da je bil snočni pohod po mestu sijajen poklon mladine cesarju, ki je posvetil tako očetovsko skrb otroku. — Iz vojašnice je šel spreved po ulici Torrente in preko Korza na Glavni trg, kjer so pred namestništvom godbe zasvirale cesarsko himno, ki jo je občinstvo poslušalo odkritih glav in pozdravljalo z viharimi »Zivio!« in »Evviva!«. Med sviranjem cesarske himne je prišel na balkon ekscelencen baron Fries-Skene z drugim dostojanstveniki, med katerimi je bilo več nemških častnikov. Sviraje Radeckijevo koračnico, je spreved odšel izpred namestništvene palače in se podal pred admiralat, kjer so godbe zopet zasvirale cesarsko himno med naraščajočim navdušenjem občinstva. Izpred admiralata se je pa spreved vrnil na Veliki trg, kjer so godbe nekaj časa svirale, nakar

*) To je bila zveza, ki so jo dne 26. septembra 1815. podpisali ruski car, avstrijski cesar in pruski kralj in ki so se jej pozneje pridružili vsi kršćanski monarhi, izvzema princ-regenta Angleškega in papeža. Listina pa je imela bolj značaj deklaracije, nego državne pogodbe in tudi ni imela nikakih neposrednih političnih posledic. V listini si zagotavljajo monarhi medsebojno bratstvo ljubezen in pomoč ter izjavljajo, da hočejo ohranjati vero, mir in pravičnost. Pozneje se je označevala s »sveto aljanco« kot geslo za antirevolucionarno in protiliberalno politiko treh vzhodnih velisil.

so se podala vsa društva, ki so se udeležila spreveda, vsako na svoj sedež.

Pozabiti ne smemo, da se je spreveda udeležila tudi velika skupina ženskih izpreostega ljudstva, ki so nosile črno-žolto zastavo z napisom »Evviva Francesco Giuseppe I.« Sploh se je tega spreveda udeležila tako ogromna množica ljudstva, da se je bilo z ozirom na sedanje razmere, ko je toliko ljudi odsotnih, naravnost čuditi tolikemu številu.

V korist občinskih učiteljicam je odpravil cesarski komisar odredbe, zapadene v sklepu občinskega sveta z dne 5. novembra 1879. št. 25877., točki 1 in 4., po kateri smejo ženskim učenkam osebno na občinskih licejih, na ljudskih in meščanskih šolah, v otroških vrtcih in v rekreacijskih prireditvah samostojno ženske ali pa vdove brez otrok. Od sedaj naprej morejo biti kot učiteljice na omenjenih zavodih sprejete tudi omožene ženske ali vdove z otroki in bodo mogle one učiteljice, ki so že sedaj na teh zavodih nastavljene, tudi nadalje poučevati, če se tudi omože.

Vsekakor pa si morajo učiteljice, ki so v občinski službi, ter se hočejo omožiti, priskrbeti prej tozadevno dovoljenje predpostavljene oblasti. Ako bi stopila učiteljica v zakon brez dovoljenja oblasti, bi pomenilo to toliko, kakor da se odpoveduje službi.

Nadaljni podatki bodo objavljeni čim prej.

General Svetozar pl. Borojević de Bojna, ta slavni zapovednik naše primorske vojske, je potomec stare pravoslavne graničarske častniške rodbine. Rojen je bil dne 1. decembra 1856 v Umetiču. Zvest rodbinski tradiciji ga je oče, nadporočnik, poslal kot desetletnega dečka v voj. šolo v Kamenici pri Petrovaradinu, kjer so ga asenirali h polku nadvojvode Frana Karla. Polk ga je poslal v kadetnico v Gradec, ki jo je dovršil z odličnim uspehom. Ze v 19. letu — dne 1. majnika 1875 — je bil imenovan poročnikom. Sodeloval je na bosenski okupaciji in si pridobil zaslužni križ III. razreda z vojno dekoracijo. Leta 1881 je bil pozvan v vojno šolo na Dunaju, odkoder je prišel k generalnemu štabu. V starosti 31 let je bil že imenovan za profesorja na Terezijanski akademiji. Potem je služil kot major in podpolkovnik generalnega štaba pri 17., 19. in 27. pehotnem polku. Leta 1896, je prevzel bataljonsko zapovedništvo v 17. polku. Bil je strog, ali skrben zapovednik, a posebne simpatije si je pridobil pri vojakih s tem, da je govoril z njimi slovenski in hrvatski. V 41. letu svoje dobe — 1897. — je postal polkovnik, a l. 1904. generalni major ter zapovednik brigade v rojstnem mu Petrovaradinu. Leta 1907, je bil imenovan za zapovednika hrvatskega domobranstva v Zagrebu ter povišan v čast podmaršala. Dne 1912 je postal zapovednik 6. armadnega zbora v Košicah in kasneje tajni svetnik. Leta 1914 mu je cesar podelil zapovedništvo III. armade. V živem spominu so dela Borojevićevih čet v strašnih karpatskih bojih in njegova kasnejša ofenziva. Njemu prisodi zgodovina ime »branič Karpatov«. In sedaj je general Svetozar Borojević postavljen na čelo tiste vojske, ki jej je težka in velika naloga, da brani naše primorske pokrajine. To imenovanje so pozdravile čete z velikim veseljem, ker je Borojević med tistimi, ki uživajo brezpogojno zaupanje vojaštva. Zgodovina mu podeli naslov zmagovalnega branitelja slovensko-hrvatskih pokrajin proti najhujšemu sovražniku njihovemu!

Ljubljana, 16. avgusta 1915. — Ljubljana se pripravlja na slovesno praznovanje cesarjevega rojstnega dne. Zupan dr. Ivan Tavčar je izdal na someštane oklice, v katerem poudarja, da bo letošnji praznik rojstnega dne Njegovega Velikanstva pomemben, kakor še nikdar. Na bojnih poljanah bo v sredo 18. t. m. gromko odmevala prisega neomahljive zvestobe v sovršne järke, mi pa, ki smo smeli ostati doma, okrasimo v videz znak ponovljene prisrčnosti domov s cesarskimi, deželnimi in mestnimi zastavami. Od prve palače do zadnje kočje. Mestna poslopja bodo na predvečer slavnostno razsvetljena. Vojaški mirozov bo na predvečer ob 8. Proslava rojstnega dne cesarjevega je združena s cvetličnim dnevom v prilog Rdečemu križu in z odkritjem mestnega »železnega ščita« na magistratu. K deželnemu predsedniku pojde deputacija mestnih svetnikov z županom na čelu, da izreče čestitke mesta. — V proslavo cesarjevega rojstnega dne se priredi, v kar se je osnoval poseben odbor izmed mož S. L. S., narodno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje, ki obeta biti veličastno. — V Ljubljani se je pripetil drugi slučaj kolere med civilnim prebivalstvom. Umrl je delavec Franc Babnik, 31 let star, stanovanj v Seli pri Ljubljani, umrl je v bolnišnici. Dne 11. t. m. je umrl za kolero goriški begunec Anton Vilijog iz Krmina, ki je delal kot mizar na železnici v Zalogu; za kolero je umrl tudi vojak Mihael Grojanec z Ogrskega. Treba pa pri tem poudariti, da je mestno prebivalstvo Ljubljane popolnoma prosto kolere. Da je zdravstvena oblast glede na omenjene slučaje ukrenila vse potrebno proti razširjanju kolere, se umeje samo po sebi. — V Ljubljano je došlo zadnje dve zopet nekaj beguncev iz Gorice. Ti so skoro zadnji. Prinašajo le slabe vesti, koliko Gorica trpi pred kletim sovražnikom. Zivahno je v Ljubljani popoldne okoli 3. ure pred kolodvorom južne železnice, tačas prihaja »begunski vlak«. To je poprašenja in poizvedovanja med živahnimi Goricani!

Tržaška kmetijska družba naznanja, da je preselila svojo pisarno v Dunajsko ulico št. 10, l. kjer se bo redno uradovale od 9 do 10 dopoldne vsak dan, izveniši nedelje in praznike. Obenem javlja tudi, da se lahko prihlasi, kdor želi pojasniti glede preskrbe s krmo za živino. — Predsedništvo.

Prodaja moke. Aprovizacijski odbor naznanja, da se bo z ozirom na to, da je danes, 18. t. m., praznik, vršila javna prodaja moke jutri, v četrtek, 19. t. m. Prihodnjo soboto se ne bo vršila javna prodaja moke. Prihodnji teden se bo prodajala moka kakor običajno.

Verdija ni več. Trg sv. Ivana je bil snoči prazen: Spomenika Josipa Verdija ni bilo več tam, ker soga že tekom včerajšnjega dne popolnoma razdrli in odpeljali. Edino, kar je še snoči spominjalo na Verdijev spomenik, je bila železna ograja trivoglatega vrtiča okoli spomenika; tudi vrtič ni bilo več, ker je bil razdrt še prej, nego spomenik sam.

Evakuiranci iz Istre. Z Dunaja poročajo, da so evakuiranci iz Istre začeli preseljevati z Ogrske na Štajersko. Gornjo Avstrijo in Moravsko, kar bo izvršeno po priliki do 20. t. m. Zasedaj jim ne kaže pisati, dokler se ne zglase iz novega kraja, kjer bodo nameščeni.

Umrl so: Prijavljeni dne 17. t. m. na mestnem fizikatu: Fondo Marcela, 2 let, ul. sv. Zenona št. 1; Zidarič Josip, mesec dni, ul. dell'Istituto št. 13; Zorzut Anton, leto dni, Sv. Marija Magdalena spodnja št. 3915. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdalena dne 17. t. m.: Elbin Silvan, poldrugo leto.

Kdo ve kaj?

„Poizvedovalni urad za begunce“ v Trstu, ulica Boschetto 32, vrata 23, daje med uradnimi urami od 8 do 11 dop. in 4 do 5 pop. naslove sledečih beguncev:

Iz Trsta: Valon Anton, Frančine Angelj, Valon Josip, Sirec Anton, Rizzi Franc, Vizin in Nikolaj, Vascoto Avgust, Zimola Ruggero, Vizin Karl, Gorzenon Pavel, Zemonete Josip, Olio Ernest, Čerovac Ivan, Zachariotti Karl, Železnik Josip, Olando F., Zacharia Alojzij, Mora Romano, Demarchi Josip, Zacharia Franc, Dioli Peter, Milveh Mihael, Manetto Alojzij, Chrevatin Alojzij, Tinta Ivan, Turk Alexander, Chrevatin Ivan, Candusio Josip, Svoboda Vinko, Furlan E., Križmanič Angelj, Marković Josip, Micon Josip, Goeti Helena, Jorcan Ema, Gruber Klara, Maifei Katarina, Sarkozy Magdalena, Maola Avgust, Candotti Josip, Visintini Antonija, Faelli Alojzij, Finocchiaro Henrik, Stark Karl, Schumann Josip, Stolz Karl, Meretto Marija, Menetto Alojzij, Garjan Ivan, Železnik Ivan, Quales Marija, Kodrič Josip.

Iz Fura: Siroky Evgenija, Becker Karl, Raski Bogita, Gundel Karolina, Kukanec Marija, Schunta Ivan, Hricar Merina, Siroky Fani, Siroky Hermenegilda, Cidri Josipina, Masatto Marija, Rangan Zaira, Volant Antonija, Sadilek Rudolf, Martikan Josip, Delise Olimpio, Culiat Paul.

Darovi.

Ob priliki rojstnega dne Njegovega Velikanstva cesarja je namestnik baron Fries-Skene daroval 1000 K za nabavo mineralne vode za čete, ki se bojujejo na Krasu in nadalje dal izročiti cesarskemu komisarju znesek 2000 K za tržaške ubožce.

G. Jakob Tavčer, trgovec v Trstu, ob priliki cesarjevega rojstnega dne daruje K 30 za moško podružnico CMD, 30 K pa za naše vojake na južnem bojišču. Denar hrani uprava.

Cesarski komisar je prejel naslednje darove ob priliki 85. rojstnega dne Nj. Velikanstva cesarja: »Fratellanza« Artigiana Triestina 100 K za južno armado; Ivan Ant. Picciola 100 K za Rdeči križ; Emil Möller 50 K za tržaške ubožce in 50 K za vdove in sirote v vojni padlih; Ercole Polacco 20 K za okrepčevalnice; Ema Campa 10 K za vojake na južnem bojišču; inž. Dominik vit. Pulgher 30 K

— Motite se, Ana, kajti videla sem v njem pogledu, da je za vedno ugasnila v njem iskra razuma. Blazna je, le verjemite mi, v resnici je blazna. Toda ne obžalujem je zato, kajti tako vendar ne trpi več.

— Pa kaj storite sedaj z njo?

— Vzajem jo s seboj v svoje stanovanje in jo obdržim toliko časa pri sebi, dokler mi ne bo mogoče, da doblim zanjo primeren kraj.

— Ali mi hočete napraviti ljubav, Pivoine?

— Ljubav? ... Kakšno?

— Prepustite deklico meni.

— Zakaj?

— Vam se že mora zahvaljevati za življenje, kajti če bi je vi ne bila videla, ko je skočila v vodo, bi bila sedaj mrtva; toda tudi jaz bi videla rada, da bi bila tudi meni dolžna hvalo za kaj, in zato vas prosim, da jo prepustite meni.

— Dobro, ljuba Ana, pa jo vzemite. Jaz sem jej rešila življenje, kakor pravite, in kdo ve.

za ranjenje v vojni in 30 K za tržaške ubožce; Artur Penderl in soproga 30 K skladu za vdove in sirote padlih v vojni; Anton Dejak ml. 100 K za južno armado in 100 K za tržaške ubožce; Pavel Barich 100 K za vojake na južnem bojišču; Ivan Stanich 10 K za Rdeči križ in 10 K za vojake na južnem bojišču; Bazilij E. Vassila 50 K za tržaške ubožce; rodbina Hermana Maricha 10 K za vojake na južnem bojišču; Just Strausjak 100 K za Rdeči križ; tvrdka N. Lejet 100 K za vojno preskrbo; Ivan Strohmayr 5 K za okrepčevalnice; baronica Nina Morpurgo 400 K, Gasteiger & Co 50 K, Avgust in Bice Lipizer 25 K, Lina vd. Straussova 30 K za vojake na bojišču.

Ob priliki rojstnega dne cesarjevega je daroval cesarski komisar 1000 K in dal obenem na razpolago drugih 1000 K iz občinskih zakladov. 1000 K je določenih za nagrade dečkom v občinski ubožnici in popravljalnici, drugih 1000 K pa za darove vojakom na bojišču.

Ces. komisar je prejel še naslednje darove: Paroplovna družba Gerolinich & C. po posredovanju Ernesta Camusa in Roma Gerolinicha 250 K za tržaške ubožce; Epaminondas D. Czorzy 50 K za furianske in istrske begunce in 50 K za tržaške ubožce; N. D. Carusso 100 K za tržaške ubožce; Josip Janesich 50 K za furianske in istrske begunce; A. Bolaffio 20 K za tržaške ubožce.

Včeraj se je poslalo mladim tržaškim strelcem, poleg darov, došlih od njihovih rodbin, 6000 cigaret, 250 steklenic kofjaka, 250 škatljic sardin, 250 zavojev biškotov, 250 zavojev čokolade in 9 zabojev slatine. Stvari so se odposlale po suhem pod vodstvom mladega strelca, ki je izjavil, da so vsi njegovi tovariši popolnoma zdravi in najboljše razpoloženja. 100 steklenic odposlane slatine je po noven dar Julija Micollaha.

Darovi, došli cesarskemu komisarju. Skladu za tržaške ubožce — Associazione Operaia Triestina povodom 85. letnice Njeg. Velikanstva K 100., tvrdka Malabotich in drug K 100, tvrdka Hoerner in Honsell K 50, Bratje Pasquale, Alarik, Ernest in Herman in njihovi prijatelji so darovali K 50 v korist vojakom na vzhodnem bojišču.

V korist sklada za brezposelne so darovali uradniki mestne zastavljavnice K 74.15 kot mesečni prispevek za mesec avgust.

XX. izkaz darov, došlih c. kr. namestništvu predsedništvu za okrepčevalnice na Krasu: I. Vojaško veteransko društvo Cesar Franc Jožef I. 20 K, zbirka tržaške podružnice kreditnega zbora na Dunaju, in sicer dr. Joahim Zencovich 30 K, bratje Fresco 20 K, Franc Wetzel 5 K, Karl Veith 5 K, Karl Gentili 5 K, Karl Loewy 5 K, Sergij in Leon Cernogorčevich 5 K, Angel Beban 4 K, Hugo Welsz 4 K, Lidija Morpurgo 3 K, Viktor pl. Dittl 3 K, Franc Hesse 2 K, Katarina Danelutti 2 K, zbirka v divizijski pekarni št. 57 471 K 30 vin., Mihael vit. Galatti in soproga povodom rojstnega dne Njegovega Velikanstva (2. donesek) 50 K, Emilija in Anton Wallner 40 K, višji okrajni zdravnik dr. Johann Tamaro 20 K, Jakob Košmerlj 20 K, Advokat dr. Rihard Tervini 30 K. Skupaj 744 K 30 vin. Doslej izkazanih 12.884 K. Svota 13.628 K 30 vin.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 17. avgusta 1915.)

Moka (pšenina, mešana z rženo)	K 1.60, 2 — kg
Moka (za kuhinjsko rabo)	K — 88 — 96 kg
Sladkor	K 1 — kg
Meso (goveje) sprednji deli	K 4.48, kg
zadnji	K 4.88, kg
Meso telečje	K 8 — kg
Meso kostruovo	K 2.40 do 2.60 kg
Salina (soljena)	K 4.40 do 5.40 kg
Goiat, kuhana	K 12 — kg
Maslo sirovo	K 6 — kg
Sir (emmental)	K 5.40 kg
Košci	K 7.50 do 8.50 ena
Piščanci	K 3 — do 4 — eden
Polenovka suha	K 2.20, 2.40 kg
namočena	K 1.28 kg
Riz	K 2.12, 2.32 kg
Fizol	K 1.36, 1.48 kg
Bob	K 1.60 kg
Ječmen	K 2.80
Fizol (strožji) vinarjev	32, 36, 41 kg
Grah	20 do 36 kg
Krompir	36, 40 kg
Paradižniki	4 do 6 merica
Salata	6 do 12 glava
Cesen	6, 10 glava
Čebula	K — 72 kg
Jajca	18 do 20 komad
Bucc	4, 8 komad
Pasa	2 do 4 komad
Malancane	4, 8 komad
Eunare	4 do 6 komad
Koleraba	3 do 4 komad
Mleko	56, 60 liter
Olja (najeoneje)	K 2.52 liter

vkljub mojim zlim slutnjam, da jej ohranite pamet.

Prav tedaj je prispel voz na trg Sloge. Kočijaž je ustavil in sluga je skočil z voza, da bi vprašal dami, kam naj zapelje.

— V rue Saint Georges, — je odgovorila Pivoine.

V par minutah se je ustavila kočija pred hišo, v kateri je stanovala miss Dudleyeva. Dami ste izstopili in sluga je zanesel Mignonna v Anino stanovanje.

Tu je pričakoval Henrik de Cherlier svojo ljubinko. Ko je pozdravil Pivoino in objel Ano, je vprašal, kačoč Mignouno, ki jo je sluga položil na divan:

— Kdo je ta deklica?

— Ta deklica, ljubi Henrik, je za naju oba vir dobrega dela in za tebe pa gradi vo za roman, — je odgovorila Ana smehljaje.

— Dobro delo? ... gradivo za roman? ... je odgovoril Henrik,

— Me pač ne razumeš?

— Dajal še ne.

Vesti iz Goriške.

Krepkega dečka iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo sprejme Josip Enath, trgovina z mešanim blagom v Mokronogu, Dolenjsko. 364

Pohištev se ne dobi nikjer po tako nizki ceni, kakor pri SALI BROS, ulica Sgarco novo št. 7, I. nad. (blizu g. m. nazije). 360

Kupujem žaklje v vsaki množini po visoki ceni. Ul. Torrente 36. G. Stebel. 367

Zaloga jaje, Trst, ul. Sorgente 7. Filijalka ul. Istituto 3. Na drobno in debelo kron 18—16, 100 komadov. Nazarij Ojak. 366

Edina prilika! Prodajo se originalni šivalni stroji za polovično ceno. — Vpogljivi K 150, navadni K 100, za čevljarstva dela K 150. Triletno jamstvo. — Trst, ul. S. Cataris, 7 dvorišče. 365

Išče se učiteljica za hrvaški jezik. Naslov v trgovini Štoka, Vla Molino piccolo 19. 368

Kupujem žaklje vsake vrste. Ulica Solitaria 21, Jakob Margon. 120

Na Reki (Fiume) odda se lepo meblirano stanovanje (2 sobi, sobica, kuhinja) v I. nadstropju, ulica Giuseppe Giusti št. 1. Stanovanje je pripravo za družino, ki se selijo iz Trsta. Nahaja se v sredini mesta. Električna razsvetljava, voda, kopeli. Pojasnila daje gospa Marija Speta v isti hiši III. nad. 500

Jesih-vino izvrsten kot pijača po 24 vinarjev liter. Malinovec in tamarind K 2-20 liter. Ulica Scorzera 7. 369

Proda se šivalni stroj „Singer“. Naslov: ulica Barriera št. 7, II. nadst. 365

Naznanilo.

Odprl se je dobroznani Hotel-Restavracija „ALLA CITTA DI PARENZO“ v ul. degli Artisti 8. — Sobe z električno razsvetljavo. — Izvrstna kuhinja in vino. Puntigamsko pivo. — Cene zmezne. Postrežba točna.

Umetni zobje

z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki

VILJEM TUSCHER

konces. zobotehnik

TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.

Ordinira od 9 jutraj do 6 zvečer.

Pozor!

Po nizki ceni prodam večjo množino holandskega sira I. vrste, 75% masten. — Sardine v olju I. vrste. — Vermouth, vino, šampanjec „Dalmacija“, refošk, pečeti „Asti“. — Priporočila se:

Radoslav Petrič,

Trst, ul. Geppa št. 12.

Franc Košuta

Potrjim srce znanjano tem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš preljubljeni edini sinček, oziroma brat

v nežni dobi 2½ let v ponedeljek dne 16. t. m. ob 5 pop. mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se bo vršil v sredo, dne 18. t. m. ob 9 dopoldne.

Sv. KRIŽ, dne 17. avgusta 1915.

Franc Košuta, oče.

Josipina Košuta, mati.

Slavica, Darinka, Rožica Košuta, sestre.

Poslajen limonov sirup (brez alkohola)

toliko na debelo kolikor v steklenicah se prodaja v ulici S. Giovanni št. 16

Neobhodno potrebno za vsako družino v časih epidemije. Preprodajalcem popust po dogovoru.

Železnato Kina-vino Serravallo

za bolehe in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti. — Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi IZBORNI OKUS. spričevali. IZBORNI OKUS.

Lekarna Serravallo - Trst.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

Ana ni odgovorila nič, toda izraz njene lepega lica je kazal jasno, da se ne strinja s Pivoininim mnenjem.

— Ljubila je, — je nadaljevala Pivoine, — ljubila je ubožico in oni, ki ga je ljubila, jej ni vračal ljubezni! Ljubila je in tisti, ki ga je ljubila, je je varal! ... Vdala se mu je v svojem otroškem zaupanju, a on jo je odbil od sebe! ... Ljubila je in si je hotela vzeti življenje! ... Ljubila je in je sedaj blazna! ...

— Blazna? — je ponovila Ana; — ali res mislite, da je blazna?

— Ali niste videla? Ali niste slišala, kaj je govorila? ...

— Da, seveda sem slišala, toda to je bila menda vendar le blodnja, ne pa blaznost.